

angels. 19

Disputatio vicesima prima.

DE EMPTIONE ET VENDITIONE.

Ex lib. 18, Pandectarum desumpta.

Quam

Diuina fauente gratia:

SVB PRÆSIDIO

CLARISSIMI ET CONSVL-
TISSIMI VIRI D. PAVLI GRASECCII, IC.
celeberrimi, & in inclyta Argentoratensium
Academie Professoris ordinarij.

Disputandam proponit

IOANNES PHILIPPVS à Selmnitz
Thuringus.

Argentorati, excudebat Antonius Bertramus.

clo, l. xcIV.

AMPLISSIMO ET PRAESTANTIS.
SIMO VIRO

D. HARTVVICHIO à STVTHEN
REVERENDISSIMI ATQVE ILLVSTRIS-
SIMI D. D. IOANNIS GEORGII,

Episcopatus Argentoratensis Administratoris,
& Marchionis Brandenburg:secretario dignissimo:
amico,fautori, & Mecenati suo venerando,

In amicitia signum

Hanc disputationem Dd. & conficerat

Ioannes Philippus à Selmnitz.

Thesis I.

Quoniam contractu Emptionis & Venditionis, nihil est frequenter, neq; equabilius: ut non immerito eum veteres Romani, tanquam iustissimum, omnibus ferè solennibus familiarium mutationibus, translationibus, alienationibus: ut adoptionibus, emancipationibus. S. præterea. Inst. Quib. mo. ius patr. potest. sol. Testamentis. §. 1. Inst. de Test. ordina. adhibere sint soliti.

2. Hoc cùm ita sit, & quotidiana plenius sint attendenda (arg. L. vnic. C. de vtr. iur. enucle.) de eo, Deo volente, in hac præsentis disputacione agemus.

3. Est autem Emptio, contractus iuris gentium a, bona fidei b, solo consensu initus c, de re emptori tradenda & precio certo in nummis dando d. a) S. et ex hoc iure. Inst. de Iur. nat. gent. & ciuil. l. ex hoc iure. D. de iust. & iur. l. 1. in fi. D. de contr. empt. l. iurisgentium. §. 1. D. de Pact. d) S. actionum. Inst. de Action. c.) l. 1. §. 1. D. de Contr. empto d) d. l. 1. §. 1. l. 2. §. 1. D. eod.

4. Sed quia nihil in rerum natura perfectum est, quod non ex omnibus suis partibus constat. l. 1. D. de orig. iur. Cuiusq; autem rei maxima pars est principium, ideo de origine huius contractus pauca premittere licet.

5. Cæpit autem origo emendi & vendendi à permutationibus. l. 1. h. t. Cuiac. in parat. hic in pr.

6. Nam vsu nummi olim nondum inuenio, nullum inter eos contractus erat discriminem: nec aliud pretium, aliud merx dicebatur. d. l. 1.

7. Ita vt unusquisq; secundum necessitatem temporum, ac rerum varietatem, utilibus utilia permutaret. d. l. 1. in pr.

8. Ideoq; necessitate exigente inuentum est medium, quod vice rerum esset, & quasi mensura ac ponderatio quadam, quæ rerum varietate & posset augeri, & minui. Aristot. lib. 1. polit.

9. Electa est igitur materia, cuius publica ac perpetua estimatio, ut inquit Paul. in d. l. 1. difficultatibus permutationum, & qualitate quantitatis sub veniret: eaq; materia forma publica (ne quis priuatim adulterare posset) percussa, quæ usum dominiumq; non tam ex substantia, quam ex quantitatis estimatione & forma præberet: nec ultra merx

virung, sed alterum premium vocetur. Sebast. Brandt in par. n. 1. vves.
ibid. n. 3.

10. Qui a videlicet non semper, nec facile occurrebat, ut cum tu ha-
beres, quod ego desiderare, & ego haberem, quod tu accipere velles. d. l. 1.

11. An autem sine nummis Emptio recte contrahatur, questionis
est? Nos negatiuam Proculianorum contra Sabinianos defendere cona-
bimur, ex d. l. 1. s. 1. & l. pen. C. de rer. permis.

12. Estq; Venditio duplex: vel Vera, de qua praesens est nostra di-
sputatio: vel Ficta seu Imaginaria, de qua loquitur, l. 16. de R. I. Et
multi alij tex. qui passim in iure inueniuntur.

13. Et ut Vera venditio recte constituatur, tria interuenire necesse
est: consensum, pecuniam seu premium, & rem, que venditur. l. in vendi-
tion. 9. D. h. t. l. 8. d. t.

14. Sed hic queritur: an fructus, & partus futuri recte emi possint?

Quæstio. quod affirmamus: si tamen fructus nati aut partus editi non fuerint, emp-
tio non valet: nisi per venditorem steterit, quo minus nascentur, abs-
fiant. Tunc enim ex empto agi potest d. l. 8. s. l. 16. D. de R. I.

Causa efficiens. 15. Causa efficiens huius contractus, est Propinqua, vel Remota.

ficiens. 16. Causa efficiens propinqua, est consensus, sine quo consistere ne-
Propin. quit. s. fi. Inst. de Oblig. ex consen. l. in venditionibus. 9. D. h. t. vves. in
qua. parat. hic. n. 5.

17. Vnde si vel in precio, vel in re, contrahentes dissentiant, im-
perfectus erit contractus. d. l. 9.

18. Et pro intellectu huius materie sciendum, quod talis error siue
dissensus, vel est in corpore, vel in Substantia & materia. per tex. d. l. 9.
D. eod.

19. In Corpore: vt si ego me fundū Cornelianum emere putem, tu
Sempronianum vendere, quo casu Emptio nulla est d. l. in vendition. in pr.

20. Altero casu, quando videlicet error est in substantia, distin-
guitur.

21. Aut enim materia, in qua erratum est, cum vera materia, in
quam consensum est, aliquid commune habet: pura, si acetum pro vino
venditum est, dummodo ante à vinum fuerit, valet venditio. d. l. 9. s. 2.

22. Sed si es pro auro, vel plumbum pro argento vaneat, an idem
Quæstio. statuendum sit, dubitatur? Negamus cum Vlp. licet Marcellus contra
statuat. d. l. 9. s. 2

23. Quando

23. Quando verò nihil commune habet, vt pote, si mensa auro vel argento cooperta, pro solida vñcat, cessat venditio.
24. Nihil enim habet commune as, lignum, vel aliud, ex quo mensa plerūq; fieri solet, cum argento. per tex. d. l. 9. S. 2. D. eod. l. cum ab eo. §. 1. h. t.
25. Causa efficiens remota, sunt persona, à quibus Emptio contrahi potest. ^{Remota.}
26. Emptionem autem contrahere possunt omnes, qui expressè à iure non prohibentur. L. pe. in fi. C. de contrah. empr.
27. Prohibetur autem primò contractus Emptionis, inter patrem & filium, nisi in rebus Castrensis contrahatur. L. 2. D. eod.
28. Secundò, prohibemur ab eo emere, cui bonis interdictum est, scientiam tamen. L. 26. h. t. l. 41. de R. L.
29. Prohibetur etiam Vasallus rem Feudalem vendere, sine consensu domini, sub pena amissionis Feudi. c. Imperialem, cum similibus. de prohib. feud. alien. per Frider. in usibus feudorum.
30. Item cum minore 25. annis curatorem habente, eo non interveniente, venditio contracta non valet ad hoc, vt minorem obliget l. 3. C. de integr. restit. minor.
31. Item nec cum pupillo venditio contrahi potest, ita vt pupillum sibi quis obliget, nisi quatenus locupletior factus est. L. 27. h. t. l. 5. S. 2. 3. 4. D. de autor. & consen. tut.
32. Deniq; emere prohibentur administratores vel officiales, nisi viatus sui causa. l. 46. l. 62. h. t.
33. Quod verum est, si officialis vel administrator pro se emerit: secus, si pro domino, vel ex mandato eius: cum & per nuntium, vel negotiatorem emptio contrahatur. l. 1. in fine.
34. In vniuersum inter eos, inter quos commercium non est, hic contractus non consistit. Vlp. cap. 19. fragment.
35. Materia, circa quam, sunt res omnes sive corporales, sive in- Materia. corporales, mobiles & immobiles, dummodo in commercium cadant, & haberet vel possideri possint. l. 34. S. omnium. l. 62. in pr. h. t.
36. Res verò, quæ non sunt in commercio hominum, vel alias possideri non possunt, vñire prohibentur. Wesenb. in parat. hic n. 7.
37. Sed et si alicui, qui Principi cuidam certam aliquam pecuniaë summam credidit, feudum ab eo concedatur, in locum solutionis: quero:

Quæstio. an etiam illud ad agnatos deferatur, ita ut dominus ad inuestituram corpori possit? Nos affirmatiuam sententiam securi, statuimus, quod cum tale feendum non merè sit gratuitum, sed quasi emptum videatur, agnatos omnino ad successionem admittendos, perinde ut in allodialibus, nec refert, vtrum feendum sit Burgense, an non: modo in prima inuestitura aliud non sit actum.

38. Res verò, quæ sunt extra commercium hominum, sunt hæ, ut liber homo, res sacræ, religiose, & sanctæ, item publicæ. l. 6. h. t.

Quæst. 39. Ceterum si huiusmodi res ab ignorantे emantur, vtrum venditioni locus sit, nec ne, queri solet? Nos affirmatiuam veram putamus, ex l. 4. h. t. ita tamen, ut deceptus Emptor habeat actionem exempto contrà venditorem. per d. l. 4. & l. 6. in pr. h. t.

40. Præterea sunt & aliae res, quæ quidem in commercium cadunt: ob certas tamen, & iustas quasdam causas, vñire vetantur. Wesenb. in parat. hic. n. 7. putares, quæ non amplius extant, ut sunt: domus exusta, Equus mortuus, ex. l. nec emptio. 8. l. domum. 57. h. t. Quia Venditio sine Re fieri nequit. d. l. 8. in princ.

41. Deinde, domos negociandi causa, ut destruantur, vendi interdictum est, ne ruinis deformetur aspectus ciuitatis. l. senatus. 52. h. t. l. cætera. cum seqq. de legat. l. Wes. ad. S. inscio. Inst. de rer. diuis.

42. Sane, ut reficiantur atq; instaurantur, recte vancunt atq; distrahabuntur. l. 1. & 2. C. de Aedific. priuat.

43. Venena quoq;, vendi prohibitum est, nisi adiectione alterius materia fieri possint salutaria. l. quod sepè. 34. S. veneni. h. t.

44. Sed nec res litigiosæ in venditionem cadant, nec ipsæ lites, nisi iuxta perscriptam formam l. per diuersa. 22. cum l. seq. C. Mandati.

45. Quod verum, etiam si eiusmodi res pro parte veneant, & pro parte donentur, secus, si in totum donantur. Nam in hoc forma illa consistit, cuiusmodi facta etiam mentio. d. l. 23.

46. Rem tamen alienam vendi & distrahi posse, nulla dubitatio est. Sufficit enim venditorem de euictione teneri. l. rem alienam. 28. h. t.

47. Sed hoc ita, ut nihil iuris in hoc uero domino auferatur. l. nemo. 6. C. de rebus

48. Rem verò propriam frustrà emit emptor, quia quod eius est, amplius eius fieri nequit. l. neg. pignus. 45. D. de R. l. S. si rem. Inst. de Legat. Quid autem si possessio, vel ini aliquod ematur, valet ne venditio?

& respondetur valere. ex l. si aliquam. 28. de Adq. posseß.

Quæstio.

49. Et prædicta quoq; obtinent, si sub conditione res propria vene-
 at, quia fortè speratur mea esse desinere. l. existimatio. 61. b.t.
 50. Et hec quidem de venditione rerum corporalium dicta suffi-
 ciant. Nunc ad incorporalia transeamus.
 51. Cum & earum sit venditio: pura, hereditatum, actionum,
 nominum l. i. & t. t. de hereditat. vel act. vend.
 52. Et ad hoc, ut hereditas rectè vendatur, requiritur, ut is, de cuius
 hereditate agitur, mortuus sit. d. l. i. in princ.
 53. Alioqui nulla est venditio, cum viuentis nulla sit hereditas.
 per tex. d. l. i. & glos. ibid.
 54. Prætereà notandum, quod venditor hereditatis non teneatur
 de Euictione rerum singularium, sicuti reliqui venditores.
 55. Quia non tanquam dominus, sed ut heres vendit. l. 2. in pr.
 D. eodem.
 56. Vnde emptor vicem heredis obtinet, & neque plus, neq; minus
 in hereditate vendita habet, quam apud heredem ipsum futurum esset.
 d. l. 2. in prin.
 57. Quinimdomne emolumenntum, omnēq; periculum perfecta
 venditione, ad emptorem pertinet. d. l. 2. §. sicuti. 9. fac. l. 10. D. de R. I.
 58. Ambigitur hic, an istiusmodi venditio mutare possit causam *Quæstio.*
 debitorum? Negamus ex l. debitorum. 25. cum l. seq. C. de pact. Wesenb.
 in par. hic. n. 5.
 59. Nomina quoque, hoc est, debita vendi possunt, etiam ignorantie
 & in iusto debitore a, siue pure, siue in diem, siue sub conditione debea-
 tur b, a) l. nominis. 3. C. eod. l. i. C. de nouat. & delegat. b) l. nomina.
 17. D. h.t.
 60. Et prædicta, etiam in actionibus tam realibus, quam persona-
 libus locum habent. l. fi. C. h.t.
 61. Forma Emptionis alia intrinseca est, alia extrinseca. *Forma.*
 62. Intrinseca in conuentione mercis seu rei certe pro iusto et certo
 pretio consistit.
 63. Pretium enim substantia est, seu forma, quæ dat esse Emptionis:
 & eo à reliquis omnibus contractibus differt.
 64. Extrinseca forma pro diuersitate contractus varia est. Con-
 trahitur enim venditio, tam inter præsentes, quam inter absentes, per
 nuncium, vel per epistolam. l. i. in fi. D. de Contrah. empt.
 65. Prætereà

65. Praterea Emptio contrahi potest, vel in scriptis, vel sine scriptura, per l. contractus. C. de fid. instr. Sncid. h̄c in princip.
66. Scriptura tamen vel præsentia non requiritur necessariō: sed sufficit contrahentes quoquo modo consentire. d. l. contractus. nisi nominativum id actum est, ut scriptura prius interueniat.
67. Deinde contrahitur Emptio, aliquando sine arrha, aliquando verba interueniente, in argumentum contractus. tex. in princ. Inst. h. t. l. quod s̄ep̄. 35. D. cod.
68. Arrha autem venditio non contrahitur, sed probatur, quia ad Emptionis substantiam non pertinet. l. 25. C. quan. lic. ab empt. reced.
69. Arrha enim non in nummis tantum consistit, sed etiam alijs in rebus, puta, auro &c: d. l. 2. Chiac. lib. 11. obseru. cap. 17.
70. Hinc arrha duobus modis dari dicuntur: uno modo, vt sint argumentum & probatio Emptionis, vt, quando annulus datur. l. quod s̄ep̄. D. h. t. d. l. 2. quan. lic. ab empt. rec. fa. tex. in pr. Inst. h. t.
71. Altero modo arrha dari solent, vt sint pars pretij, quando scilicet in nummis dantur. d. l. 2. D. præceptor Godofr. in suis annotat. ad l. quod s̄ep̄.
72. Priore casu, Emptor pænitere potest, etiam in uito venditore, sed arrham datam amittet a, Altero casu, non licet ei pænitere b. a) l. 17. C. de fid. instrum. b) l. 12. D. de Euictiōnibus.
73. Si vero Venditor à contractu recedat, arrhas duplicatas Emp̄tori restituere cogitur: ratio diuersitatis est, quia arrham acceptam reddere, & alteram superuenientem dare intelligitur. d. l. contractus. & per tex. in pr. Inst. h. t. nostro.
74. Contrahitur quog, Venditio vel purè, vel in diem, vel sub conditione. l. cum ab eo, & l. fi. D. h. t.
75. Et ideo, si in diem emptio fuerit contracta, sciendum, quod illud tribus modis fieri possit. Contrahitur enim vel in diem simpliciter, vel addiem, vel ex die. d. l. fin.
76. Quæ dies non suspendit obligationem, sed traditionem & implementum contractus. §. 1. Inst. de V. O. l. si in diem. D. de V. S.
77. Cum autem sub conditione Venditio fuerit contracta, requiritur antea omnia, vt talis conditio sit honesta & possibilis: nam si fuerit impossibilis, vel turpis, pro non adiecta habetur, & venditio purè intelligitur contracta. l. impossibil. D. de R. I. l. filius familias. 15. D. de condit. institut.
78. Et

78. Et si sub tali conditione contrahatur Emptio, tunc ea contractum suspendit, donec existat. l. hæc venditio. 7. b. t.
79. Ea autem existente, conditio retrotrahitur ad tempus contractus. l. necessariò. D. de peric. & com. rei vend. Quæstio.
80. Sed hic oritur quæstio: an pretij estimatio, & implementum contractus, in arbitrium alicuius tertij conferri possit? quod affirmamus, ex l. fi. C. h. t. et arg. l. si mercem. D. de locat. conduct. Modo tertius ille etiam arbitratus fuerit, vel ante mortem definiuerit. d. l. vlt.
81. Ulterius queritur: an in voluntatem vel arbitrium alterutri. us contrahentium venditio rectè conferatur? et dicendum quod non, ex l. in vendentis. C. h. t. cum nulla necessitate astringantur contrahentes. wesen. in parat. hic n. 10 Quæstio.
82. Ad formam extrinsecam quoq; pertinet pactum legis commissoriæ. l. 6. §. 1. & 2. D. h. t. Quo pacto ita cauetur, ut quando inter emptorem fundi, & venditorem ita conuenit, quod si ad diem pecunia soluta non sit, ut fundus inemptus sit. l. 2. in pr. D. de. Leg. Commiss.
83. Nam legem commissoriam, quæ in venditionibus adiçitur, si volet, venditor exercebit. non etiam inuitus. l. 3. h. t.
84. Ea autem, quæ diximus de lege commissoria, in venditionibus dunt axat locum habent, non etiam in pignoribus, quoniam id oneris egentibus & necessitate circumuentis debitoribus, multò grauius ac perniciösius accidit. l. fi. D. de pact. pign.
85. Potest etiam res vendita in diem addici, ita, ut iste fundus emptor iudeatur acquisitus, nisi quis meliorem attulerit conditionem, quò res à domino abeat. l. 1. D. de. in diem addict.
86. Vtrum vero hac emptio cum pacto addictionis pura sit, & statim perfecta censemur, atq; ita resoluatur sub conditione: an vero conditionalis omnino sit, quæ non nisi dicta die perfici queat, dubitatum inter Iurisconsultos fuit? Quæstio.
87. Nos cum Vlpiano hanc questionem ex voluntate contrahentiū decidendam putamus: ut si quidem hoc actum est inter eos, ut meliore conditione allata discedatur ab emptione, pura sit & statim perfecta, sub conditione verò resoluatur: si hoc actum, ut perficiatur emptione, nisi melior conditio adseratur, sit conditionalis emptio. l. 2. ff. de in diem addictione.
88. Finis Emptionis est, ut necessaria res inter homines communis. Finis.

centur, ut inquit Consultus, perpetua pecunia estimatione, difficultatis
bus permutationum subueniatur, l. i. D. de Contrah. empt.

Effectus.

89. Effectus est, quod à contractu perfecto recedere non licet a,
sed emptor premium dare cogatur venditori: hoc est, dominium eius in
eum transferre b, cumq; pecunia & dominum facere c. a) l. 3. D. de con-
trah. empt. l. ratas. C. de rescin. vendit. b) l. vi. D. de condic. caus. dat.
c) l. i. vers. emptor enim. D. de ver. permut. l. si seruos. 7. C. de act. empt.

90. Venditor econtrà, rem tradere emptori debet, sed sic, ut si rei
dominus est, transferat ipsa traditione dominium. per tex. l. 15. S. 2. D.
d. contrah. empt. l. pen. S. fi. h. t. Secus si dominus non est, quamuis id
agatur facile in emptione, ut transferatur. l. pen. ff. h. tit.

91. Item, ad effectum huius contractus pertinet, quod ex hoc ori-
untur actiones vtrò citroq; obligatoria, quæ vocantur: Empti & vendi-
ti, l. i. & to. t. D. de act. empt. & vend.

92. Hæc datur emptori contrà venditorem ad rem sibi tradendam:
illa venditori, ad id, quod sibi in re vendita, vel adest lucri, vel adest dam-
ni. d. l. i. & passim t. t.

93. Quæ vtraj est ciuilis a, bona fidei b, perpetua c, transitoria,
directa & aliquando vtilis a) l. proinde. 33. in verb. ex iure ciuili actum est.
D. de edilit. edict. b) l. ex empto. 11. h. t. §. Actionum. Inst. de Action.
c) Dd. in l. 2. C. de pact. int. empt. l. 2. C. de rescind. vendit. l. 3. C. de
præscr. 30. annor.

94. Directa datur, quando contractus hinc inde æqualis est, vt-
pote, qui gratia vtriusq; ineatur, ut non debeat melior esse alterutrius
conditio.

94. Vtis verò ad distrahendam emptionem a, & ex contractu
procuratoris domino competit b. a) l. ex empto. 11. h. t. b) l. Iulianus.
13. S. si procurator. 25. hoc titulo.

96. Quoniam directa alij non datur, quam qui contraxit a, aus
heredibus eiusdem b. a) l. si per eos. C. si quis alij vel sibi. b) l. non est
nouum. 10. l. Lucius. 48. h. t.

97. Si post venditionem perfectam deterior res facta & tradita
est emptori, queritur: an ad rescissionem contractus agere emptor possit?
Et siquidem culpa aut dolo venditoris deterior facta est, vel quia in mora
fuit, hoc est, per eum stetit, quo minus traderet rem Emptori, per red-
hibitionem rescindi posse contractum asserimus. argumento. l. exemplo
11. d. per

Quest.

11. §. per redhibitionem & seqq. ff. de actionibus empti. l. quod sapè §. si
res. ff. de contrah. empt. l. 4. & vlt. C. de periculo & commodo rei ven-
dit. & tradit. Petr. Mozz. de empt. & vendit. cap. de Accidentalibus
no. 13. & seqq.

98. Queritur & hoc, si forte post premium solutum, res perempta
est, an premium emptori pereat, an vero venditor cogi possit ad restituti-
onem pretij, resq; perempta in id solum perisse emptori censeatur, ut
quod pluris ipsius interesse poterat, sibi rem tradi non petat? Et posterius
quidem Africanus velle videtur in l. si fundus. 33. ff. Locati. prius vero
aperte asserit in d. §. cum autem. Institut. h. tit. & L vlt. C. Eod. Nos
vtrumq; adhibita distinctione saluabimur. Videatur Henricus à fuerin
in Repitit. Lect. cap. 33. Cuiacius lib. 8. ad African. in l. 33. ff. locati:
Francis. Hotoman. ad tit. ff. de periculo & commodo rei vend.

99. Venit autem in has actiones, quicquid inter contrahentes
actum est. d. l. ex empte.

100. Quod si specialiter conuenit nihil, quicquid naturaliter in-
est huius iudicij potestate. d. L ex empte. 11. h. t.

101. Insunt autem naturaliter haec, ut venditor necesse habeat rem
tradere vna cum fructibus, & reliquis accessionibus, a tempore venditio-
nis, ut nostri volunt indistincte: vt vero Paulus interpretatur, si ex illo
tempore premium fuerit numeratum. l. 3. §. 1. h. t. l. ex empte. §. si quis.
10. D. h. t. l. pen. C. eod. Vide Paul. lib. 2. t. 17.

102. Nam necessitatem tradendi in se contractus habet. §. 1. Inst. Quast.
de Donat. Ias. in l. quoties. n. 34. C. de rei vendic. & in l. stipulationes.
72. n. 25. de V. O.

103. Nec obstat, quod emptor in id, quod interest, agere possit. l.
1. in pr. vbi Dd. l. si rectum. 12. h. t.

104. Nam non simplex factum est in obligatione, sed etiam dare,
& effectu dominium transferre tenetur, si dominus est venditor, quia
obligatus est pro euictione. Quare, ut in reliquis dandi obligationibus
potest agi, Ut res detur: ita & in venditione. l. vbi. §. si. l. stipulatione.
22. vbi Dd. de V. O. Paul. lib. 1. t. 13.

105. Id vero sciendum, non ante ad hanc agendi facultatem admitti
emptorem, quam ex sua potestate contractum implerit, & premium sol-
verit, aut certe obtulerit. D. 18. t. 4. l. 8. 16. 21.

106. E contrario actione Venditi agit venditor, ut soluat ei pre-
cium

tium vñacum usuris, à tempore rei traditæ a, aut alioqui à tempore
mora b. a) l. 70. h. t. b) l. 29. D. h. t.

107. Ad effectum, quoq; huius contractus pertinet. quod perfecta
venditione periculum ad emptorem transit. l. necessariò. 8. h. t.

108. Perfecta autem intelligitur, quando de precio conuenit, &
id, quod venit, apparet, Quid, quale, quantumq; sit, ac pure vñit. tex.
est in pr. Inst. h. t. d. l. necessariò.

109. Etsi autem periculum non sublineat vendor, sicuti diximus,
emptione perfecta: custodiam tamen usq; ad traditionem seu perfectio-
nem emptionis praestare debet. l. 1. in pr. & l. 2. in fine.

110. Vnde certum est, Emptorem de dolo, latrā, & leui culpa teneri,
non etiam de leuissima, muliō minus de casu fortuito. d. l. 2. 3. & 4. l.
contractus. de R. I.

Affinia. 111. Affinis huic contracti est Locatio & conductio. Tanta est enim
inter emptionem & venditionem, locationem & conductionē cognatio, vt
sapè dubites, ad utrum contractum species conventionis sit referenda.
tex. est in pr. Inst. de locat. & conduct. l. 2. §. 1. infra locati.

112. Quod tamen hac regula dijudicari potest: quotiescunq; id agi-
tur, vt ab eo, qui rem praestat, dominium in eum, qui dat pecuntam, trans-
feratur, emptio est. Quando vero nulla fit dominij translatio, locationis
genus est. l. 2. §. 1. D. Locati.

113. Affinis quoq; Emptioni est permutatio, de qual. i. & to. t. D.
& C. derer, permut,

Contraria. 114. Pugnat cum Venditione dolus malus, qui cum ab utrag; parte
interuenit, vt si yterq; sciat rem furtiuam aut viciosam esse, rescinditur
contractus, l. si dolo. C. de resc. vendit.

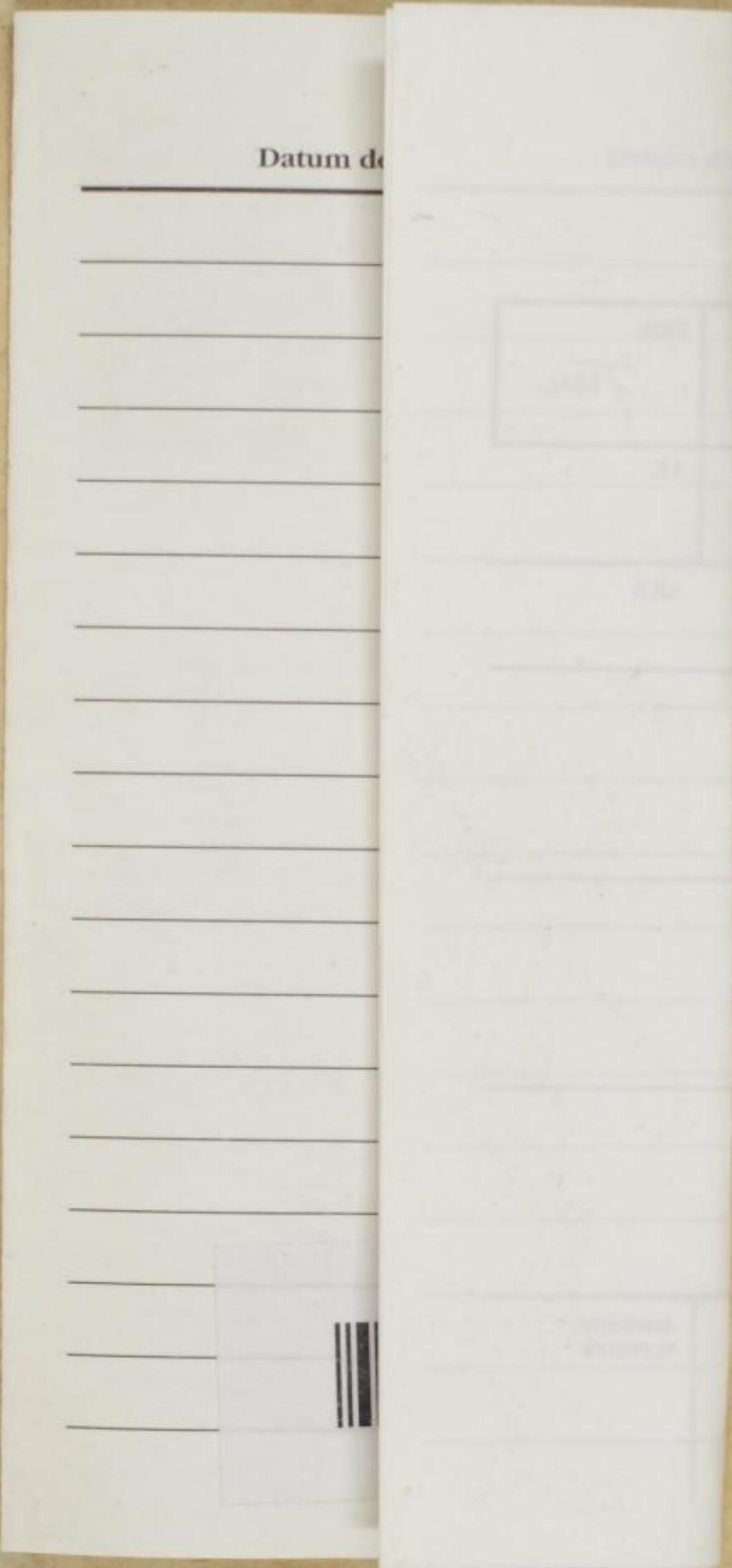
115. Item, si ultra dimidium iusti pretij Emptor fuerit deceptus. l.
2. C. de resc. empt.

116. Hanc rescissionem ob deceptionem ultra dimidium iusti pre-
tij, etiam in reliquis contractibus huic similibus locum habere concludi-
mus,

117. Et tam emptori, quam venditori contra nonnullos concedimus.

118. Contrarius quoq; Emptioni est error a. Item padum de non
transferendo dominio b, & reliqua, quibus venditio extinguitur &
annihilatur. a.) l. nihil. 116. de R. I. b.) l. cum manu, so. §. fi. h. t.

Datum de

348

348

